

Doctor *honoris causa*

Joaquim Maria Puyal i Ortiga

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Doctor honoris causa

JOAQUIM MARIA
PUYAL I ORTIGA

Discurs llegit
a la cerimònia d'investidura
celebrada a la sala d'actes de l'edifici Rectorat
el dia 7 de maig de l'any 2019

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Índex

Presentació de Joaquim Maria Puyal i Ortiga per Miquel de Moragas Spa	5
Discurs de Joaquim Maria Puyal i Ortiga.	15
Discurs de Margarita Arboix, rectora de la UAB	21
<i>Curriculum vitae</i> de Joaquim Maria Puyal i Ortiga	27
Acord de Consell de Govern.	33

PRESENTACIÓ
DE
JOAQUIM MARIA PUYAL I ORTIGA
PER
MIQUEL DE MORAGAS SPA

El Dr. Joaquim Maria Puyal i Ortiga va néixer l'any 1949 al barri Gòtic de Barcelona, al carrer de la Palla, a tocar de la Catedral. En el pregó de la Mercè que va pronunciar des del Saló de Cent de l'Ajuntament l'any 2011, reconeixia haver estat educat pels seus pares en el descobriment de la ciutat i del civisme. Al cap dels anys es pot dir que ha estat fidel a aquesta educació contribuint des de la seva professió de periodista al desenvolupament de la llengua, la cultura i els mitjans de comunicació a Catalunya.

La Universitat Autònoma de Barcelona, en el marc de la commemoració del 50è aniversari, vol reconèixer la trajectòria de Joaquim Maria Puyal, que va entrar a aquesta universitat com a alumne de Ciències de la Informació i posteriorment va ser membre del Consell Social. Avui torna a l'Autònoma per rebre la millor distinció que pot oferir la nostra institució acadèmica: la de doctor *honoris causa*.

Com a catedràtic honorari de la Facultat de Ciències de la Comunicació, per a mi és un honor molt gran fer la corresponent presentació i *laudatio*, en nom de tota la comunitat universitària.

Guardons

Joaquim Maria Puyal ha rebut fins al dia d'avui moltes altres distincions i guardons, tant en l'àmbit acadèmic com en el professional i cívic.

L'any 2010 va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat Rovira i Virgili en reconeixement de la seva tasca com a periodista.

Els guardons professionals han estat nombrosos i per diferents activitats desplegades en l'espai català de comunicació. Ha rebut quatre premis Ondas: el 1978 i el 2004, pel seu estil personal de fer ràdio, i el 1979 i el 1986, pels seus programes de televisió pioners *Vostè pregunta* a TVE i *Vostè jutja* a TV3, respectivament.

L'any 2004 fou guardonat amb el Premi Nacional de Radiodifusió, de la Generalitat de Catalunya, guardó que va rebre acompanyat de tot l'equip del programa *Futbol a Catalunya Ràdio*.

L'any 2005 va rebre el Premi Manuel Vázquez Montalbán (també doctor *honoris causa* per la UAB), en la categoria de Periodisme Esportiu.

També són molts els reconeixements cívics rebuts: Premi Ciutat de Barcelona el 1983, Creu de Sant Jordi el 1993, Premi Nacional de Cultura el 1997, Premi Òmnium de Comunicació tres vegades (1983, 1986 i 1991), i més recentment Medalla d'Or al mèrit esportiu de l'Ajuntament de Barcelona.

L'any 2011 fou escollit Català de l'Any per votació popular dels lectors del diari *El Periódico de Catalunya*, fet que va posar en evidència l'estima popular que havia aconseguit. A l'acte de recepció d'aquell reconeixement, va mostrar la seva personalitat i sentit social pronunciant unes paraules que han quedat registrades a la llarga llista de les seves frases més emblemàtiques: «Jo no soc el català de l'any, jo ja sé que no ho soc: català de l'any ho és aquell ciutadà que pateix les retallades, que pateix la crisi, l'empresari que no pot pagar perquè no cobra, la mare de família que no arriba a final de mes, els joves sense feina...», i conclouia: «el meu reconeixement a tots ells».

Comunicador

Joaquim Maria Puyal és sobretot un comunicador, en el sentit més humanista de la paraula, escoltador i informador, atent i empàtic, respectuós amb l'interlocutor, conscient de la influència que suposa la condició d'emissor des d'un mitjà de comunicació de masses.

Els més joves entre nosaltres el recordaran per la seva activitat professional al capdavant del programa *Futbol en català*, un programa que va realitzar des de la temporada 1968-1969 fins al passat mes de juliol, després d'haver transmès més de 3.000 partits del Futbol Club Barcelona. Em referiré més endavant a aquest programa de ràdio tan emblemàtic i a la significació que ha tingut per a la llengua i la cultura catalanes.

Els més grans també el recordarem per la seva gran contribució al naixement de la Televisió a Catalunya com a director i presentador de programes en un etapa en què tot estava per iniciar. Cal recordar que aquells programes es feien a contra corrent d'una tendència que volia una televisió catalana minoritzada, i en una etapa en la qual calia construir unes formes inèdites de televisió, atractives i sensibles a la problemàtica social i a la difusió cultural.

Puyal es va iniciar a la televisió l'any 1977 amb el programa *Vostè pregunta*, al circuit català de TVE a Miramar; un primer programa que ja utilitzava diversos gèneres (reportatge, entrevista, participació de l'audiència) i que sorprenia els televidents pels valors prosocials, la racionalitat emotiva, el tractament de temes relacionats amb la societat catalana; un programa presentat per un Joaquim Maria amb barba densa, ordenada, que entrava amicalment a les cases catalanes, no acostumades a veure aquelles noves formes de televisió.

Ja creada la Televisió de Catalunya (TV3) va liderar programes de gran audiència, com ara *Vostè jutja*, en antena els anys 1985 i 1986, o

La vida en un xip, en antena des del 1989 fins al 1992; uns programes que fomentaven el debat social i divulgaven el coneixement històric i cultural del país. Va seguir-los el programa *Un tomb per la vida* (1993 i 1994), en el qual convidava personatges de la vida social, cultural i política per repassar el seu testimoni històric.

És oportú assenyalar que *La vida en un xip* incloïa com a novetat un petit pròleg en forma de sèrie de ficció, anomenat *La granja*, centrat en el tema que es volia debatre, i que constituïria un antecedent de les grans sèries produïdes per TV3, amb una fructífera i creadora col·laboració amb l'escriptor Jaume Cabré, que tindria continuïtat.

Joaquim Maria Puyal ha demostrat una gran personalitat com a comunicador, però també una gran capacitat per a l'organització de la comunicació en equip, i ha sigut referent de destacats periodistes catalans (a molts dels quals va donar les seves primeres oportunitats professionals), com Antoni Bassas, Jordi Basté, Isabel Bosch, Eduard Boet, Xavier Bosch, Pilar Calvo, Sílvia Còppulo, Manel Fuentes, Marcel Gorgori, Mònica Terribas, Ricard Torquemada i Marta Carreras, entre d'altres.

Futbol en català, llengua i cultura popular

Sens dubte, una de les principals aportacions de Joaquim Maria Puyal al món de la comunicació a Catalunya ha estat la creació de la transmissió en català dels partits del Futbol Club Barcelona, i la seva llarga dedicació a aquesta tasca; una aventura que, en paral·lel, també era l'aventura de la normalització de la llengua catalana.

No podem oblidar que aquella transmissió, iniciativa de Ràdio Barcelona l'any 1976, es produïa en un context condicionat pel centralisme, que considerava, despectivament, que la llengua catalana no servia per a determinats temes i usos socials. A la Universitat recor-

dem perfectament quan alguns consideraven que el català no servia per fer ciència, que no era possible parlar de física o química en català. Similarment també es considerava que en català no es podria produir una cultura informativa i d'entreteniment per a la nova cultura i comunicació massives.

L'esport, per la seva importància en la cultura popular, representava un repte bàsic per poder trencar aquella falsa teoria, però calia fer-ho amb un registre alhora atractiu i rigorós. Calia fer efectiva la idea que el català era llengua de cultura, de ciència, d'informació, i també d'entreteniment i d'esport.

Joaquim Maria Puyal va veure clarament aquest buit i es va disposar a omplir-lo amb gran encert, envoltant-se, com ha fet sempre, d'un equip competent, que ell sempre ha reconegut: l'assessorament de Jordi Mir, la traducció lèxica d'Alfred Badia i el mestratge de professors com Antoni Badia i Margarit, Francesc Marsà i, especialment, Sebastià Serrano.

Entorn de l'esport i del Barça es construïa una gran narrativa: nova terminologia, registres imaginatius, evocacions emocionals, referents identitaris, contextualització històrica, memòria popular... Tot un seguit de lliçons de narrativa periodística.

Puyal, en interpretar la seva pròpia experiència, ha dit que la narració radiofònica es pot comparar amb la música. En el rerefons de la successió de paraules sempre hi ha una estructura profunda de significació, que en completa el significat: pausa, entonació, reiteracions, acceleracions (*forte, mezzoforte, fortissimo, piano, pianissimo, piano subito, soto voce*). Tot això s'inclou a la narració d'un gol, a favor (amb entusiasme) o en contra (amb decepció).

Les primeres transmissions van ser precedides d'una revisió del llenguatge esportiu de l'antiga premsa en català, de diaris com el satí-

ric *Xut!* o *La Veu de Catalunya*, de treballs i reflexions acadèmiques sobre la terminologia aplicable al futbol, i d'un vocabulari tècnic que es completaria amb recursos de la saviesa lingüística que havia rebut a casa seva, la llengua de la seva àvia i dels seus pares, les seves dites populars, que recuperaria per a la narració radiofònica.

Innovació, però també reconeixement dels antecedents, de les maneres de fer ràdio dels grans comunicadors radiofònics, com Joan Castelló Rovira, Francisco Peris o Miguel Ángel Valdivieso, que sempre recorda amb afecte.

Les aportacions a la nova terminologia van ser resoltes amb rigor (*flèquit, hems, orsai, la bimba*) i, en poc temps, expressions que semblaven inversemblants («s'*escapoleix* de l'*escomesa del contrari*», en lloc del clàssic en castellà «*se zafa* del acoso de un contrario», o «un jugador *destraler*», en lloc d'«un jugador *leñero*») s'havien convertit en expressions amables i usuals.

Però, encara més, la invenció narrativa es completava amb un seguit de frases fetes, espontànies, creatives, que també podríem anomenar «icones verbals»: com el famós «Urruti, t'estimo», quan aquest porter del Barça va aturar un penal a Valladolid, fet que donava al Barça el títol de lliga de 1984, després d'onze anys sense aconseguir-lo, o l'«ara sí que em puc morir» d'una tarda memorable al Bernabéu o, potser la més famosa, que no sé pas com definir gramaticalment, de «i mes-i-messi-i-mes i-messi...».

La transmissió de Puyal ha significat una doble aportació: a la llengua catalana i al llenguatge radiofònic. La transmissió esportiva havia de saber descriure l'escenari, captar la velocitat de l'esdeveniment i endevinar la lògica del joc: «Tocarà Stòitxkov, parará Bakero i picarà Koeman»... Procureu fer la prova de transmetre en veu baixa un fragment de partit de futbol i en comprovareu les dificultats.

Però la narració esportiva de Joaquim Maria Puyal no era únicament descriptiva, sinó que, com sempre ha fet en la seva activitat comunicativa, suposava una gran complicitat amb els oients, amb els seus desitjos i esperances, i mai no els enganyava. Diríem que el subjecte de la narració (Puyal) es convertia en una veu col·lectiva: *som-hi, nois!*

Puyal aviat va demostrar que no solament es podia fer una transmissió de futbol en català sinó que es podia fer, en català, la millor transmissió de futbol a escala internacional: futbol i societat, implicació en la victòria pròpia però respecte pel contrari, referències culturals al context de cada equip i de cada jugador, innovacions radiofòniques, centre de dades, prepartit i postpartit, ús de les xarxes socials... La narració esportiva no solament no estava renyida amb la narració culta, sinó que esdevenia en si mateixa un producte cultural.

Puyal comunicòleg

Tota l'activitat de comunicador —de comunicador en equip— de Joaquim Maria Puyal s'ha combinat amb una activitat connexa de caràcter acadèmic, de comunicòleg o teòric de la comunicació, que ja va començar als anys setanta amb la seva tesina de llicenciatura sobre el llenguatge esportiu, i amb la seva tasca com a professor no numerari a la càtedra del lingüista Antoni Maria Badia i Margarit.

Conferenciant i assagista, ha reflexionat sobre els mitjans de comunicació, el seu llenguatge i les seves responsabilitats socials.

L'any 2009, per tota aquesta experiència professional i acadèmica, va ser nomenat membre numerari de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. El 2010 va rebre el *cum laude* i premi extraordinari de doctorat per una tesi presentada a la Universitat de Barcelona i dirigida pel Dr. Sebastià Serrano, amb el títol *Elements per a l'anàlisi del discurs de la televisió. Organització, fiabilitat i producció*, elogiat

da pel seu domini de les teories semiòtiques aplicades als llenguatges televisius i per les seves aportacions al coneixement de la producció televisiva.

Amb posterioritat a la tesi, l'any 2011, va publicar un important llibre d'assaig amb el títol *Aicnàlubma* (la paraula *ambulància* a l'inrevés). *Reflexions sobre la societat i els mitjans. Propostes per a la nova televisió*.

En els seus treballs de teoria i de difusió argumenta la importància d'una comunicació social ben construïda i al mateix temps honesta, en què si bé es confia en el talent i la creativitat, també s'exigeix la planificació i l'aportació dels recursos necessaris per fer informació de qualitat. En definitiva: comunicar bé.

Joaquim Maria Puyal ha excel·lit com a «periodista», és a dir, com a informador, mediador, narrador, garantia de neutralitat i defensor del dret a saber, treballant per entendre el món i explicar-lo de manera que s'entengui.

Per concloure, el testimoni de Joaquim Maria Puyal, que continuarà amb nous projectes, és una promesa de futur, una promesa que rebem en uns moments difícils, en els quals caldrà defensar la informació de qualitat i reaccionar contra les falses notícies i la manipulació semàntica de conceptes democràtics fonamentals; un testimoni de valor inestimable, que la universitat haurà d'incorporar a la seva tasca de formació i de recerca en el camp de la comunicació.

Rectora Magnífica, per tots aquests mèrits, que he procurat resumir amb fidelitat, em plau i tinc l'honor de demanar que s'atorgui el títol de doctor *honoris causa* de la Universitat Autònoma de Barcelona al Dr. Joaquim Maria Puyal i Ortiga.

DISCURS
DE
JOAQUIM MARIA PUYAL I ORTIGA

UNA SESSIÓ PRÀCTICA AL LABORATORI DE COMUNICACIÓ

Introducció a la lliçó magistral

Tot a la vida és comunicació. Tot pot ser interpretat i analitzat en clau comunicativa. Aquesta visió integral i transversal és contrària a l'apropiació sectorial de la paraula *comunicació*, tan freqüent.

En aquest sentit ampli, la comunicació no és ni tan sols exclusiva de les persones. Ens és útil per explicar, per exemple, processos biològics. Un codi genètic no comunica una informació clau d'un procés bioquímic? Quan de nit observem l'univers, el que fan l'estrella polar o la Creu del Sud no és comunicar-nos una dada útil per a la nostra orientació? Tot i això, és cert que, quan ens parlen de comunicació, pensem immediatament en la comunicació entre humans. És natural: la nostra facultat de raonar i parlar ens permet desenvolupar un conjunt de capacitats que ens fan ser potencials emissors i receptors de missatges comunicatius complexos. Això és una meravella; i la paraula, un instrument preciós.

La majoria de persones, en general, produïm i interpretem aquests missatges de manera gairebé automàtica. En canvi, un analista dels senyals, amb la mateixa exigència que un científic treballa amb els

materials del laboratori, pot destriar (i, si convé, aïllar) els elements que componen el discurs, o els missatges en general. És cert, però, que en la pràctica de la comunicació interpersonal no gaire gent arriba a dominar les claus de la desautomatització, que és una tècnica imprescindible per poder garantir el control de l'emissió. Controlar l'emissió vol dir, és clar, tenir un cert domini de les emocions. Entre altres coses, ens alerta i ens permet fer evolucionar l'exposició del relat en funció del nivell de comprensió que detectem en el receptor. Però, és clar, per identificar el grau de comprensió cal també haver exercitat la competència valorativa del procés comunicatiu. Com ja es veu, la comunicació és un problema (i cal entendre aquesta paraula en el sentit matemàtic del terme). És un problema encantador. I resoldre'l és una activitat fascinant. Des d'aquest punt de vista, jo he tingut la sort de tenir una vida fascinant. I en dono gràcies.

Un element imprescindible per reeixir en la comunicació interpersonal és la voluntat d'entendre'ns. Per assolir-ho, ens ajudarà molt ubicar-nos a l'altra banda del procés, o sigui, quan som emissors, situar-nos també en la posició del receptor del missatge i, quan som receptors, mirar de contextualitzar el missatge que rebem en funció de l'emissor i les circumstàncies del moment. De vegades, un poeta, un pintor, un músic poden, si volen, prescindir de la recepció. Aleshores, ells s'expressen i punt. Ara bé, si també volen ser entesos, no poden prescindir del receptor. Doncs encara menys els que ens dediquem professionalment a la comunicació de masses: el receptor és sempre la prioritat, perquè servir l'audiència és l'objectiu del nostre ofici. Un ofici que ens posa, precisament per això, una condició: el nostre discurs ha de ser sempre atractiu. Ara bé, des del punt de vista de l'aprofitament social, ens marca també una línia roja: aquella que indica el límit que, en comunicació de masses, no hauria de travessar un emissor responsable en la seva aspiració d'arribar a un gran nombre de receptors. És la línia que separa els discursos que tenen interès d'aquells que, amb poca substància, pretenen resultar atractius i proud, i que constitueixen el gènere d'addicció: només volen capturar recep-

tors. Els missatges d'aquest gènere no volen «retribuir» amb interès comunicatiu la «inversió» d'hores de vida que fan les persones que els reben. Van dirigits a receptors consumidors, situats en la diana del màrqueting, o a receptors dependents, sotmesos a la missatgeria compulsiva.

El temari d'aquesta lliçó consta de deu apartats: 1. La paraula, 2. La veu, 3. El to, 4. El ritme, 5. L'estil, 6. La mirada, 7. L'espai, 8. El tacte, 9. La llengua, 10. L'honrada subjectivitat.

Enllaç al vídeo de la cerimònia

<https://youtu.be/ooXolSnDujI?t=1512>

DISCURS
DE
MARGARITA ARBOIX
RECTORA DE LA UAB

Dra. Recoder, Degana de la Facultat de Ciències de la Comunicació,
Rectors Dr. Pascual i Dr. Ferrer,
Padrí de la cerimònia, Dr. Moragas,
Vicerectors/Vicerectores,

Degans/Deganes,
Caps de Departament,
Professors/Professores, Estudiants, Personal d'Administració i
Serveis,
Família del Dr. Joaquim M. Puyal
Amics/Amigues,

Moltes felicitats, Dr. Joaquim M. Puyal i Ortiga. Em sento molt hono-
rada d'incorporar-vos al Claustre de professors de la UAB.

Avui, la UAB tanca el cicle dels cinc doctors *honoris causa* nomenats pel Consell de Govern, de forma extraordinària, amb motiu del 50è aniversari de la fundació de la Universitat. Avui incorporem al nostre claustre de professors el Dr. Joaquim M. Puyal, el primer periodista que va reprendre les retransmissions radiofòniques en català d'un partit de futbol després de la Segona República, la qual cosa esdevenia, així, «un factor de normalització social i essencial del català». El seu nomenament s'inscriu en l'eix del compromís amb la llengua catalana i la societat.

I és en aquest marc que avui, en primer lloc, vull felicitar el nostre nou doctor, Joaquim M. Puyal, a qui donem l'enhonorabona i la benvinguda a la nostra comunitat.

És un plaer poder tancar aquest cicle amb una persona tan propera a tots nosaltres i de la qual estic segura que sabem molt poc. Jo, avui, aprofitant que tinc la paraula i que ell no podrà fer-me «callar», voldria ressaltar aspectes d'en Joaquim M. Puyal que crec que ens permetran conèixer millor qui és i estar més convençuts, si és possible, que formi part del nostre claustre de professors.

Som davant d'un gran divulgador que, al llarg de la seva trajectòria professional en els mitjans de comunicació, ha estat capaç de demostrar el seu compromís social treballant per posar en primer pla els drets del ciutadà que rep la informació des dels mitjans, en particular des dels mitjans públics. Segurament moltes persones només en tenen la referència concreta d'una veu profunda que, amb un crit de passió, ens despertava de la nostra letargia, un diumenge a la tarda, quan el Barça feia un gol.

En Joaquim és un personatge especial, rigorós, crític, un xic tossut i molt exigent amb si mateix. És capaç de marcar-se una fita i imposar-se una disciplina dura per assolir-la, i podeu estar segurs que no defallirà encara que les temptacions les tingui al davant. Aquesta rigorosa disciplina i aquest compromís amb la veracitat i la feina ben feta han estat palesos al llarg de tota la seva vida personal i professional.

És discret i no li agrada que es parli de la seva parcel·la personal —suposo que ara em deu estar maleint— i això és estrany en una persona pública com ell. Aquesta característica l'ha portat a fer un periodisme en què la seva opinió sobre els fets no era important, ja que les dades, les imatges, les veus i, en definitiva, la realitat concreta del que passava, ell les transformava en una informació equilibrada i objectiva i deixava, així, que el ciutadà fes les seves interpretacions i prengués les seves decisions.

En Joaquim també és molt crític amb la seva feina i això el porta a analitzar la producció dels mitjans, tant la pròpia com la dels altres, amb una gran precisió per veure com flueix la informació, com arriba a la societat, com es manipula, quins són els interessos dels diferents mitjans de comunicació o com aquests instrumentalitzen la realitat, i sobretot el porta a avaluar, en cada moment, si s'han tingut en compte els drets dels ciutadans i si se'ls ha posat o no al centre de l'interès de la comunicació. Això ha estat una continuïtat en la seva vida professional, que l'ha dut a incidir-hi a través de conferències, entrevistes, classes a la universitat, articles i llibres publicats, on també ha fet autocrítica de determinats moments de la seva carrera professional. Avui, en la seva exposició, hem pogut veure que el respecte als drets de les persones, que ell en diu «els receptors consumidors», és el seu leitmotiv.

A més, darrere del seu somriure «etern», hi trobem una persona dolça amb una mirada neta, ampla, oberta, que analitza les diferents opinions i visions del món global i les incorpora, si ho creu oportú, al seu pensament. Els qui el coneixem hem pogut constatar que sempre, abans d'emprendre una nova etapa, un nou projecte o un nou repete, estudia, busca informació, utilitza les tecnologies, dialoga amb les persones de diferents ideologies, religions i opinions, viatja, busca, investiga i regira fins a abordar tots els angles de l'objectiu que vol assolir per, així, construir un projecte cultural, educatiu, informatiu... que sigui útil per als receptors dels missatges, i perquè el fet comunicatiu tingui una aportació a la transferència de coneixement.

Per tant, en el seu treball professional es donen totes les premisses que qualsevol professor/investigador de la nostra universitat té present quan prepara un projecte docent o investigador (antecedents, objectius, hipòtesis de treball, metodologia...).

Podeu estar segurs que, en cada retransmissió radiofònica, en cada programa de televisió o en cada treball escrit, en Joaquim hi ha incor-

porat un missatge cultural, creatiu o social amb la clara voluntat de traspasar el marc concret de la pilota que corre sobre el camp amb uns jugadors que la persegueixen, o el d'un programa com, per exemple, el *Vostè jutja* o *La vida en un xip*, on el significat d'elements com la lleialtat, el respecte als béns personals i públics etc. intentava posar en evidència la necessitat d'apostar pels valors humans, la dignitat de les persones, la convivència, la tolerància i moltes altres coses que una universitat com la nostra sempre ha defensat.

Per tot això, en Joaquim M. Puyal és quelcom més que un professional que amb la seva feina ha estat «un factor de normalització social i essencial del català». Ell, al meu parer, ha estat i és un clar defensor d'un periodisme lliure, honest, impecable amb la veritat, escrupolós amb el tractament neutre de la notícia i sempre respectuós amb les persones que rebien la informació.

Avui acabem de donar la màxima condecoració de la Universitat a una persona que ha contribuït de forma important a fer que els ciutadans que no coneixien la nostra llengua l'hagin incorporat fàcilment al seu bagatge cultural i la utilitzin i que els que la coneixíem hàgim enriquit el nostre, moltes vegades, limitat vocabulari amb moltes paraules que no en formaven part. Gràcies, Joaquim, per aquesta contribució a la consolidació de la nostra llengua i també gràcies perquè això sempre ho has fet aportant-nos complements de la nostra cultura (llengua, música, història, ciència...) amb una cura exquisida en la forma, el contingut, la imatge i, sobretot, la veritat.

CURRICULUM VITAE
DE
JOAQUIM MARIA PUYAL I ORTIGA

Joaquim M. Puyal i Ortiga és un creador en l'àmbit de la comunicació a través de missatges ben diversos. Destaquen els formats televisius per a Televisió de Catalunya, on ha utilitzat tota mena de recursos professionals per generar mons suggeridors i reflexions polièdriques (*Vostè jutja* [1985-87], *La vida en un xip* [1989-1992], *Tres pics i repicó* [1988-1991], *El joc del segle* [1991-1992] i *Un tomb per la vida* [1993-1994]). Tots van ser, al seu moment, líders d'audiència.

Des del 5 de setembre de 1976 (Ràdio Barcelona, SER) fins al maig de 2018 (Catalunya Ràdio), va dissenyar i produir una transmissió esportiva en català on va fer convergir el rigor narratiu de l'acció amb el ritme i la creativitat d'un discurs múltiple que combinava la informació, la divulgació i l'entreteniment. Ha transmès més de tres mil partits de futbol, dels quals al voltant de cinc-cents en llengua espanyola per a la Cadena SER (1968-1976). Va treballar en diverses propostes durant disset anys a Ràdio Barcelona (1968-1985). Des de l'any 1985 fins al 2018, va produir *LaTdP* per a Catalunya Ràdio. Va fer la primera transmissió d'un partit del Barça l'any 1968 i l'última, al cap de cinquanta anys, el 2018. Dels seus grups de treball, n'han sortit molts professionals destacats.

És autor i productor d'un joc de taula que pretén recopilar els fets més destacats del segle xx i aprofitar-los per a l'entreteniment (*El joc del segle*, 1999). En l'àmbit artístic convencional va crear la logografia *En sabem res, de l'Àfrica?* (2000), on combina el disseny tipogràfic, la poesia visual, els tòpics culturals i les referències geogràfiques amb l'esperit de denúncia de la injustícia social.

Des de 1973 fins a 1984 va col·laborar a Televisió Espanyola com a presentador del programa *Sobre el terreno* (TVE 1, 1973-1974), director de *Polideportivo* (TVE 2, 1975-1977), director de *Siete días dos* (TVE 2, 1977-1978) i presentador i director de l'espai *Vostè pregunta* (TVE circuit català, 1978-1984).

L'any 1981 va dirigir i presentar a Prado del Rey el programa *Mano a mano* (TVE, primera cadena). Va estrenar *Buenas noches* (TVE, primera cadena, 1982) i va produir *Un paseo por el tiempo* (TVE, primera cadena, 1996).

És el creador d'altres formats televisius, entre els quals destaquen les sèries de ficció *La granja* i *Estació d'enllaç* (Televisió de Catalunya).

Interessat per la complexitat i a causa de la seva curiositat multidisciplinària, ha participat en festivals internacionals, en muntatges teatrals i en actes poc convencionals relacionats amb convocatòries culturals. La seva creativitat s'ha expressat en projectes molt diversos, des de les produccions audiovisuals fins a classes, auditories comunicatives, discursos, consultoria i muntatges teatrals. La seva persistència en la transmissió del coneixement ha fet que molts professionals de l'audiovisual el considerin un referent.

Des de 1997, ha orientat, preferentment, la seva feina cap a l'activitat universitària i la recerca en l'àmbit de la teoria de la comunicació. Ha col·laborat amb la majoria d'universitats del nostre país i d'altres centres docents i formatius, com ESADE, INEFC, etc. Va ser professor de lingüística (PNN) a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona (1971-1973). Ha estat membre del Consell Social de la UAB des de 2004 fins a 2008.

És autor del llibre *Aicnàlubma* (Columna, 2011). *La realidad inversa* (Destino, 2011) n'és l'adaptació revisada que va fer en castellà. Ha publicat la conferència *Llengua i esport: entre la creativitat i l'adequació* (UdL, 2013). Ha escrit articles en publicacions i revistes especialitzades en comunicació (*Futbol i llengua*, *Quaderns del CAC*, *Àgora*, *Capçalera...*) i ha participat en llibres i opuscles diversos associats a la comunicació pública i també a la comunicació interpersonal.

Des de l'any 2009 és membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans, adscrit a la Secció Filològica. El 2011 va ser el pregoner de la Festa Major de la Mercè, de Barcelona.

Entre altres distincions, Joaquim M. Puyal ha rebut el Premi Nacional de Cultura, el Premi Nacional de Radiodifusió, el Premi Ciutat de Barcelona, el Premi Sport Cultura Barcelona, la Creu de Sant Jordi, el Premi Vázquez Montalbán, el Premi Ramon Fuster del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències i, també, el Premi Ofici de Periodista del Col·legi de Periodistes de Catalunya. Ha estat guardonat quatre vegades amb el Premi Ondas i amb tres premis atorgats per Òmnium Cultural. L'any 2012 va ser nomenat Català de l'Any, segons la votació popular organitzada pel diari *El Periódico*. L'any 2018 li va ser concedida la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona.

És doctor en Lingüística (Premi Extraordinari, per la UB), llicenciat en Filologia Romànica (UB) i en Ciències de la Informació (UAB). La Universitat Rovira i Virgili (2010) i la Universitat Autònoma de Barcelona (2019) l'han investit doctor *honoris causa*.

Li agrada viatjar.

ACORD 44/2018 en relació amb el punt 8 de l'ordre del dia de la sessió del Consell de Govern de data 3 de maig de 2018: Nomenaments de doctors honoris causa en commemoració del 50è aniversari de la UAB.

Vista la proposta de l'Equip de Govern pel qual se sol·licita al Consell de Govern, en commemoració del 50è aniversari de la UAB, el nomenament de la doctora Linda Randall, del senyor Jaume Plensa Suñé, de la senyora Caddy Abduza, de la doctora Marie-Paule Kieny, i del senyor Joaquim Maria Puyal Ortiga, com a doctores i doctors honoris causa de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Atès que tant del currículum de les candidates i dels candidats com de la documentació referent als seus mèrits i de les circumstàncies que concorren, queda acreditat que la seva activitat en el camp de la docència i de la recerca les i els fan mereixedors d'obtenir la distinció de doctor honoris causa de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Atès que l'article 3.1.b la Normativa que regula el procediment per a l'atorgament del títol de doctor Honoris Causa aprovada pel Consell de Govern en data 26 de maig de 2004 estableix que la iniciativa per a la proposta de nomenament de doctor honoris causa por partir, excepcionalment, del rector a proposta de l'Equip de govern.

Ateses les circumstàncies excepcionals referents a la commemoració del 50è aniversari de la UAB, la rectora, a proposta de l'Equip de Govern, presenta al Consell de Govern aquesta proposta de nomenaments com a doctores i doctors honoris causa de la UAB.

Vista la conformitat del Gabinet Jurídic.

Per tot això, a la vista de les consideracions anteriors, a proposta de la rectora, el Consell de Govern ha adoptat els següents

ACORDS

Primer.- Nomenar la doctora Lisa Randall, el senyor Jaume Plensa Suñé, la senyora Caddy Abduza, la doctora Marie-Paule Kieny, i el senyor Joaquim Maria Puyal Ortiga, doctores i doctors honoris causa de la UAB.

Segon.- Encarregar a la secretària general i al vicerector de Relacions Institucionals i de Cultura l'execució i el seguiment d'aquest acord.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 3 de maig de 2018